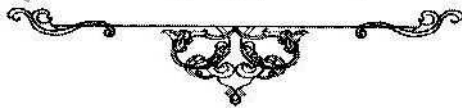

تاریخ معاصر لارستان

دکتر کاظم رحیمی نژاد

رحیمی نژاد، کاظم
تاریخ معاصر لارستان/ کاظم رحیمی نژاد- شیراز: قلمکده، ۱۳۹۳.
ISBN: 978 - 600 - 6233 - 00 - 0

۲۹۶ ص: مصور، عکس، نمونه.
کتابنامه: ص: ۲۹۵.

۱. لار- تاریخ. ۲. ایران - تاریخ - پهلوی - ۱۳۰۴-۱۳۵۷- لار. الف. عنوان

۹۵۵
/۶۲۵۲
ت ۴۲۸ ر

DSR
۲۱۱۹
۳ د ۲ الف /
۱۳۹۳

نشر القلمکده

تاریخ معاصر لارستان

دکتر کاظم رحیمی نژاد ناشر: نشر قلمکده

چاپ نخست: ۱۳۹۳ هـ تیراز: ۱۰۰۰ نسخه

طرح جلد: نیکو یکه باش

لیتوگرافی و چاپ: طیف نگار

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

شیراز، صندوق پستی: ۷۱۹۵۵-۸۲۱

فهرست مطالب

۹	 مقدمه
۱۲	 لارستان در دوره‌ی سلطنت رضا شاه
۲۰	 لارستان در آغاز سلطنت محمد رضا شاه
۲۱	 نگاهی به احوال و آثار آیت‌الله سید علی اصغر لاری
۲۴	 تأسیس سازمان اصلاحات لارستان
۲۷	 ۱. تلاش برای ایجاد اتحاد میان فرق مختلف مسلمین
۲۷	 ۲. پاسداری از حریم دین و مذهب
۲۸	 ۳. پاسخ قلمی به شبهات مطرح شده در مورد مسلمات شرع مقدس اسلام
۳۵	 نگاهی به گذشته
۳۹	 انتخابات دوره شانزدهم مجلس شورای ملی
۵۵	 زمینه‌های بروز حادثه
۵۵	 الف. زمینه‌های سیاسی حادثه
۶۳	 زمینه‌های اقتصادی حادثه
۶۶	 زمینه‌های اجتماعی حادثه
۶۸	 زمینه‌های مذهبی حادثه
۶۸	 زمینه‌های همگرایی تشیع و تسنن در لارستان
۷۱	 پس از حادثه
	 نامه حجج اسلام به مجلس شورای ملی و نامه آیت الله بهبهانی شخصیت پرنفوذ روحانی به
۷۴	 مجلس
۷۶	 نامه‌ی دیگر به امضای علمای تهران
۷۷	 نامه‌ی سرگشاده به عنوان نخست وزیر دکتر محمد مصدق
۷۹	 در گذشت آیت‌الله سید علی اصغر و آغاز دوره‌ای جدید در تاریخ معاصر لارستان

۷۹	 زلزله سال ۱۳۳۹ در لار
۸۰	 روایت یک شاهد عینی از زلزله ۱۳۳۹ خورشیدی در شهر لار
۸۱	 خشم طبیعت
۸۲	 وقوع حادثه
۸۳	 ۳۴ ثانیه لرزش
۸۳	 وحشت
۸۳	 یک تلگراف
۸۴	 خاطره‌ی فرماندار لارستان
۸۶	 شب‌های مخوف
۸۶	 عزای ملی
۸۷	 خطر عظیم
۸۷	 ارتباط جمعیت‌ها
۸۷	 انتقال بی سیم
۸۷	 نخستین امداد به وسیله جمعیت شیر و خورشید سرخ جهرم
۸۸	 دومین امداد
۸۹	 فعالیت تحسین‌آمیز
۸۹	 جمعیت شیر و خورشید سرخ شیراز
۹۰	 مشکل نبودن فرودگاه
۹۰	 بازدید مدیرعامل
۹۰	 فاجعه عظیم
۹۰	 فداکاری یک افسر
۹۱	 کمک‌های نخستین
۹۱	 همکاری رادیو و مطبوعات
۹۲	 همکاری اتحادیه بین‌المللی صلیب احمرها
۹۳	 موج تبلیغاتی
۹۳	 هیئت امداد
۹۴	 آغاز کار
۹۵	 حکومت نظامی
۹۵	 تقسیم کار

۹۶	خودیاری
۹۷	ستاد شیراز
۹۷	تأمین نیازمندی‌های مردم شهرستان لارستان
۹۸	ستاد لار
۹۸	گروه بهداشت
۹۹	گروه پزشکی
۱۰۰	گروه تجسس و دفن اجساد
۱۰۰	کار دشوار
۱۰۲	گروه توزیع کوپن
۱۰۲	گروه حمل و نقل
۱۰۲	الف: قسمت زمینی
۱۰۳	گروه مخابرات
۱۰۳	گروه امور اداری
۱۰۴	گروه مالی
۱۰۴	گروه جراحی
۱۰۴	گروه مبارزه با مالاریا
۱۰۵	استقرار انضباط
۱۰۵	گروه روابط عمومی
۱۰۵	خانه‌های چوبی
۱۰۶	گزارش آقای مهندس فخرایی
۱۰۶	خط زلزله
۱۰۷	شکستگی
۱۰۷	زلزله‌های پیگیر
۱۰۸	چهل کیلومتر خط زلزله
۱۰۸	نتیجه‌ی مطالعات
۱۰۸	طبقات نمکی
۱۰۹	دامی برای زندگانی
۱۰۹	کمک همگانی
۱۱۰	ماده واحده

۱۱۰		نظر مجلس
۱۱۱		کمک‌های خارجی
۱۱۱		سیاس فراوان
۱۱۱		ادامه‌ای امداد
۱۱۲		گشایش بازار
۱۱۲		کار خلاق
۱۱۲		تصویب نامه‌ی دولت
۱۱۲		خط‌کشی خیابان‌ها
۱۱۳		هیئت مهندسان
۱۱۳		آگهی مناقصه
۱۱۳		کار شرکت آنترپوز
۱۱۴		مشکلات کار
۱۱۴		کار شگفت‌انگیز
۱۱۴		گزارش مجله امید ایران
۱۱۵		کارهای دیگر
۱۱۵		فروش زمین
۱۱۵		واگذاری خانه‌ها
۱۱۶		علت فروش
۱۱۶		تامین نیازمندی‌ها
۱۱۶		مدرسه
۱۱۶		نمونه‌هایی از کارهای خلاق
۱۱۷		پایان داستان
۱۱۸		زلزله نامه لار
۱۱۹		در بیان زلزله بار دوم در لار و چند دهکده که کوبیده شد
۱۱۹		گزارش زلزله سال ۱۳۴۰ خورشیدی از یک شاهد عینی
۱۲۱		زلزله در قرای دهکویه و کهنه
۱۲۲		وضع نقاط زلزله زده و کمکهای اولیه فوری در شهر لار
۱۲۶		شیر و خورشید سرخ لار گزارش می‌دهد
۱۳۲		چه اقداماتی در شیراز برای کمک به زلزله‌زدگان خرداد سال ۱۳۴۰ لار انجام پذیرفت

۱۳۲.....	اعلامیه هیئت کمک به آسیب‌دیدگان فارس و بنادر جنوب
۱۳۵.....	انتخابات دوره بیستم مجلس شورای ملی
۱۳۹.....	واقعه‌ی سال ۱۳۴۳
۱۳۹.....	مقدمه
۱۴۲.....	آغاز قیام
۱۵۱.....	پس از واقعه
۱۵۲.....	انتخابات دوره‌ی بیست و چهارم مجلس شورای ملی
.....	متن نطق محمدصادق افشار نماینده‌ی لارستان در جلسه‌ی پنجشنبه ۵۷/۹/۲۳ مجلس
۱۵۹.....	شورای ملی
۱۶۳.....	مذاکرات مجلس شورای ملی - سه شنبه ۹ آبان ماه ۱۳۵۷
۱۶۸.....	مروری بر رویدادهای انقلاب اسلامی در لارستان
۱۷۹.....	مختصری در مورد تاریخچه نوحه خوانی و نوحه سرایی در لارستان
۱۹۰.....	فرهنگ عزاداری امام حسین(ع) در لار از زبان مرحوم سید صولت یگانه
۱۹۴.....	مکتب خانه و ملاحای شهر لار
۱۹۵.....	آموزش و پرورش جدید در لارستان
۲۹۶.....	منابع

مقدمه

این تاریخ گونه محصول علاقه‌مندی نویسنده به بررسی سیر تحولات سیاسی - اجتماعی لارستان حدفاصل سال‌های ۱۳۰۴ تا ۱۳۵۷ است. محدودیت منابع تحقیق و تکیه بر منابع شفاهی در کنار محدودیت‌های ناشی از نزدیک بودن زمان تهیه‌ی مطالب با دوره‌ی رخ دادن وقایع، نوشتن این تاریخ گونه را بر نویسنده مشکل نمود؛ اما از مطالب گردآوری شده در مجموع می‌توان تصویر روشنی از مهم‌ترین وقایع دوران معاصر لارستان به دست آورد. باشد که آیندگان را به کار آید و از نقد اهل نظر به دور نماند.

در تهیه‌ی این نوشتار عمدتاً از آثار درجه اول یعنی نسخه‌های خطی و دست‌نویس و مصاحبه با دست‌اندرکاران رویدادهای معاصر لارستان استفاده شده است. ضمن این‌که چند اثر در مورد زندگی و احوال برخی شخصیت‌های معاصر لارستان منتشر شده است که از لای آن‌ها تصویر نسبتاً روشنی از سیر برخی تحولات منطقه به دست آمد.

نسخه‌ی دست‌نویس «دره‌التواریخ» - که در واقع نسخه‌ی بازنویسی شده از کتاب «تاریخ لارستان» محسوب می‌شود - در انتهای خود اضافاتی در مورد وقایع دهه‌ی اول و دوم قرن حاضر دارد که در نگارش سیر وقایع این دوره مفید واقع شد. توضیح این‌که کتاب «تاریخ لارستان» یکی از کتب مفقود شده‌ی تاریخی‌ست که نسخه‌ای از آن توسط حبیب‌الله اشکنانی لاری با عنوان «منتخب‌التواریخ» بازنویسی شده و نسخه‌ی دیگری از آن با عنوان «دره‌التواریخ» توسط شیخ علی ادبی در حدود سال ۱۳۲۰ ه.ش نگارش یافته است. اهمیت دره‌التواریخ از این روست که شیخ علی ادبی وقایع عصر خویش را نیز به انتهای این اثر افزوده است. این اضافات اگرچه صفحات معدودی را در برمی‌گیرد؛ اما همین اندک با توجه به این‌که نگارنده‌ی آن، خود، شاهد حوادث دهه‌های اول و دوم قرن حاضر بوده از اهمیت زیادی برخوردار است.

خاطرات الله قلی خان مقتدری که نسخه‌ی دست‌نویس آن در اختیار نویسنده است و نیز کتابی که بر اساس این خاطرات توسط فرزند وی - زادان مقتدری - گردآوری شده نیز در نگارش حوادث عصر پهلوی اول مفید واقع شد. به جز این‌ها از خاطرات برخی از شخصیت‌های معمر لارستان و نیز چند سند تاریخی در نوشتن حوادث دهه‌ی اول و دوم قرن حاضر استفاده شد.

در مورد وقایع عصر پهلوی دوم منابع و اسناد متنوع‌تری در دسترس نگارنده بود. این عصر را می‌توان به دو دوره‌ی ۱۳۲۰ تا ۱۳۳۴ (مقارن درگذشت آیت‌الله سید علی‌اصغر لاری) و ۱۳۳۴ تا ۱۳۵۷ تقسیم کرد.

در مورد دوره‌ی اول با توجه به این‌که نگارنده پیش از این، کتاب «آیت‌الله سید علی‌اصغر لاری، چهره‌ی درخشان تاریخ لارستان» را نوشته بود، منابع شفاهی و اسناد تاریخی مدونی در اختیار داشت و بخش‌هایی از آن کتاب با اندکی ویرایش در این نوشتار نیز مورد استفاده قرار گرفت.

در مورد زلزله‌ی اردیبهشت ۱۳۳۹ از گزارش مدون جمعیت شیر و خورشید استفاده شد. در مورد حوادث سال ۱۳۴۳ و قیام لر و نفر از اطلاعات و اسنادی که در اختیار آقای رسول احمدلو - کارشناس ارشد تاریخ - قرار داشت و نیز کتاب «زندگی و مبارزات آیت‌الله سید عبدالعلی آیت‌اللهی» که توسط دکتر محمد باقر وثوقی نوشته شده بود به عنوان پیشینه‌ی تحقیق استفاده شد و در مورد سایر وقایع این دوره - با توجه به در دسترس بودن اکثر شخصیت‌های دخیل در این حوادث - اغلب به منابع شفاهی تکیه شد. لازم به ذکر است که سه شخصیت مذهبی و سیاسی لارستان آیت‌الله سید عبدالعلی آیت‌اللهی (ره)، آیت‌الله سید مجتبی موسوی لاری (ره) و آیت‌الله سید محمد حسین نسابه که در بطن بسیاری از حوادث معاصر لارستان بوده‌اند نیز با در اختیار گذاشتن برخی مدارک و اسناد و هم با تقبل چند مصاحبه نویسنده را در تهیه بخش مهمی از این کتاب یاری کردند. در تنظیم وقایع انقلاب اسلامی علاوه بر اطلاعات این بزرگان از یاری چند تن از انقلابیون و نیز اطلاعات محققانه‌ی دکتر فضل‌الله براقی بهره بردم.

عکس‌های این کتاب از منابع بسیار متنوعی تهیه شده است. این منابع از کتاب‌های منتشر شده تا مجموعه عکس‌های اشخاص و روزنامه‌ها و حتی عکس‌های قاب گرفته شده‌ی منازل معمرین لارستان را در برمی‌گیرد. در این‌جا از یاری آقایان دکتر محمد

باقر وثوقی، رسول احمدلو، عبدالعلی اوحدی، یعقوب رستگار، سید جلال یگانه، سید علی یگانه، مرحوم عبدالله شهپر، محمد شفیع شفیعی اوزی و جمشید صابریان که مجموعه‌ای از اسناد و عکس‌های مربوط به تاریخ معاصر لارستان را در اختیار نویسنده قرار دادند و نیز از همه‌ی بزرگان و محققانی که با بذل اطلاعات و راهنمایی‌های خویش نگارنده را در تدوین این تاریخ‌گونه یاری کردند قدردانی و سپاس‌گزاری می‌کنم.

کاظم رحیمی‌نژاد/ مرداد ۱۳۹۳- لار